

B å l

Bålregler:

Respekter det generelle forbudet mot bål mellom 15. april og 15. september*

Selv i den tillatte perioden må vi ikke tenne bål:

- Hvis det er ekstremt tørt.
- Hvis det er sterk vind.

Vær forsiktig med ilden. Tenn helst opp bål nær vann, eller ha rikelig vann i nærheten av bålet

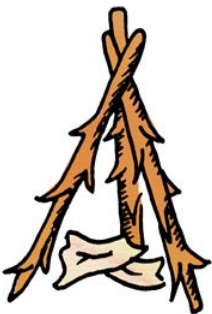
Slukk omhyggelig etter deg i god tid før du forlater stedet. Ikke lag større bål enn du har kontroll over.

Husk at også primus, gassbluss og annen flamme må behandles med forsiktighet.

*«Det er i tidsrommet 15. april til 15. september forbudt å gjøre opp ild i eller i nærheten av skog og annen utmark uten tillatelse fra kommunen. Kommunestyret selv kan gjennom lokal forskrift fravike dette forbudet dersom lokale forhold tilsier det. Det er likevel tillatt å gjøre opp ild der det åpenbart ikke kan medføre brann.»

HUSK! Bål brenner fra toppen og ned. Det er derfor uansett alltid lurt og legge skikkelig ved i bunnen, deretter opptenningsved osv omvendt av det vi alltid har lært. Så kan vi evtnt lage et vanlig bål oppå dette igjen. Prøv – det funker utrolig bra!

Forskjellige båltyper

Pyramidebål:

Er båltypen man gjerne lærer først å bygge. Det har form som en pyramide, derav navnet. Mange av de andre båltypene har pyramidebålet som basis. Start med å bygge bålet innenfra, med en liten, luftig haug med lettantennelig materiale, som never, tørr mose, trefliser, barkebiter og eventuelt avis-papir. Bygg videre i pyramideform, først med mindre pinner, så litt større pinner og til slutt vedkubber når bålet har tatt skikkelig fyr.

Lag en luftig haug av never og flis

Bygg en pyramide over med små pinner

Fyll på med litt større pinner. Tenn på. Når bålet har tatt fyr, legg på større vedkubber. Dette er en båltype speiderne skal kunne.

Pagodebål:

Er et fint bål til turbruk. Start med å legge to store vedkubber parallelt med noe avstand mellom. Legg så to nye på tvers. Bygg et lite pyramidebål i midten, og fortsett med å legge to og to kubber hver sin vei oppover i et par lag. Pagodebålet brenner raskt og kraftig og gir god varme, og egner seg derfor godt til matlaging – enten rett i glørne, eller man kan sette en stor trefoting over og henge en gryte i den. Dette er en båltype speiderne skal kunne.

Jegerbål:

Er et bra bål til matlaging. Finn tre like store, stabile steiner eller solide kubber. Sett dem i en trekantformasjon, slik at det går an å sette en gryte oppå dem. Bruker du kubber, skal de stå på høykant. Tenn et lite pyramidebål i midten. Legg flere pinner i mellom steinene eller kubbene etter hvert som det tar fyr.

Stjernebål:

Blir et lite matlagingsbål som kan brukes der du ikke har steiner eller trefoting tilgjengelig. Legg 5-6 vedkubber i stjerneformasjon og tenn et lite bål i midten. Når bålet har tatt skikkelig fyr, kan du sette en kjele på midten. Etter hvert som kubbene brenner opp, dytter du dem innover mot midten. Dette er en båltype speiderne skal kunne.

Nying:

Er et tradisjonsrikt turbål som brukes når man vil ha et bål som kan brenne hele natten. Du trenger tre store stokker, gjerne gran eller furu. Legg to av dem parallelt på bakken med litt avstand. I mellomrommet lager du et lite bål av lettantennelig materiale. Deretter legger du to mindre greiner på tvers over de to stokkene, litt ute på siden, og en ny stokk oppå der igjen parallelt med de to første. Pass på at den ligger stabilt. Det er en god ide å bruke øksa og hugge litt på sidene av de store stokkene, slik at de tar lettere fyr.

Vinterbålet:

Passer godt om vinteren fordi det brenner sakte og lenge. Begynn med å hardtrampe snøen eller grave den bort. Legg så lag på lag med vedkubber oppover, og et lite pyramidebål eller pagodebål på toppen. Tenn bålet på toppen. Det nederste laget med ved kan gjerne være fuktig, slik at bålet ikke brenner seg så lett nedover i snøen.

Reflektorbål:

Flere båltyper kan benyttes, men prinsippet er å la en stein eller vegg av trestokker returnere varmen fra bålet til dere som sitter foran bålet. Dette gir en effektiv måte å utnytte varmen fra bålet på. Dette er en båltype speiderne skal kunne.